

James McBride
King Kong diakónus

A fordítás alapjául szolgáló mű:
James McBride: *Deacon King Kong*
Riverhead Books, New York, 2020

Copyright © 2020 by James McBride
All rights reserved including the right of reproduction
in whole or in part in any form.
This edition published by arrangement with
Riverhead Books, an imprint of Penguin Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC.

Hungarian translation © Pék Zoltán, 2022

Hetvenegy éves korára Sportzakó szinte az ember által ismert összes kórt összeszedte. Volt köszvénye. Aranyere. Reumás ízületi gyulladása, ami úgy megnyomorította a hátát, hogy borús napokon olyan görnyedten bicegett, akár egy púpos. A bal karján citrom nagyságú ciszta dudorodott, az ágyékán meg narancs nagyságú sérv. Amikor a sérv grépfrút nagyságúra nőtt, az orvosok műtétet javasoltak. Sportzakó nem hallgatott rájuk, így egy kedves szociális munkás a helyi egészségklinikán előjegyezte az

ember által ismert összes alternatív terápiára: akupunktúra, mágnesterápia, gyógyfüvek, holisztikus gyógyítás, piócák, járásvizsgálat és genetikailag módosított gyógynövények. Egyik sem használt.

Az egészsége minden kudarccal tovább romlott, a haláljóslatok pedig egyre gyakoribbak és fenyegetőbbek lettek. Mégsem váltak valóra. Ugyanis, bár ezt a Cause Házak lakói nem tudhatták, Cuffy Jasper Lambkin – ez volt Sportzakó polgári neve – halálát már jóval azelőtt megjövendölték, hogy megérkezett a telepre. Amikor hetvenegy évvel ezelőtt életre pofozták a dél-karolinai Possum Pointban, a bába, aki világra segítette, elszörnyedve látta, hogy egy madár berepül a nyitott ablakon, a baba feje felett lebeg, majd újra kirepül. Rossz ómen. „Idióta lesz”, jelentette ki, azzal a gyereket az anyának adta, majd eltűnt, Washington D. C.-be költözött, ahol hozzáment egy vízvezeték-szerelőhöz, és soha többet nem segített világra gyereket.

Balszerencse követte a babát, amerre csak ment. Cuffy baba elkapta a kólikát, a tífuszt, a kanyarót, a mumpszot, a skarlátot. Kétévesen lenyelt mindent: üveggolyót, követ, földet, kanalat, és egyszer beszorult a fülébe egy merőkanál, amit egy orvosnak kellett eltávolítani az egyetemi kórházban Columbiában. Háromévesen, amikor egy fiatal helyi lelkész elment megáldani, a kis Cuffy zöld trutymót öklendezett a tiszta, fehér ingére. A lelkész kijelentette: „Rátette az ördög a tenyerét”, és elköltözött Chicagóba, ahol levette a papi gallért, és Tampa Red néven bluesénekes lett, felvette *Az ördög tenyere* című dalt, ami gigasláger lett, majd névtelenül-nincstelenül elpatkolt, és a zenetörténelemben vált halhatatlanná, zenei kutatások

és főiskolai rock and roll kurzusok ápolták az emlékét szerte a világon, fehér írók és zenei értelmiségiek bálványozták a klasszikus blueszlágeréért, amin felépült a negyvenmillió dolláros Gospel Stan Music Publishing-birodalom, amiből sem ő, sem Sportzakó nem látott soha egy huncut centet sem.

Az ötéves Sportzakó odamászott egy tükörhöz, és leköpte a tükörképét, ez pedig egyértelműen az ördög hívójele, aminek eredményeképp kilencéves koráig nem nőttek ki a hátsó fogai. Pedig az anyja mindent megpróbált, hogy kicsalogassa azokat a fogakat. Kiásott egy vakondot, levágta a lábát, majd nyakláncként a kicsi nyakába akasztotta. Friss nyúlagnyat dörgölt a gyerek ínyére. Kígyócsörgőt, disznófarkat és végül még aligátorfogat is dugott a fiú zsebébe, mindhiába. Hozott egy kutyát, hogy rácsorgassa a nyálát a fiúra, ami biztos gyógymód, a kutya azonban megharapta a gyereket, és elszaladt. Végül hívott egy vén vajákos aszszonyt a Sea Islandsről, aki vágott egy zöld bokorágat, megmondta az ágnak Cuffy igazi nevét, majd egy zsákban fejfelé felakasztotta a szoba sarkába. Amikor elment, azzal ment el: „Nyolc hónapig ne mondja ki az igazi nevét.” Az anyja megfogadta, és Sportzakónak szólította; ezt a szót akkor hallotta, amikor gyapotot szedett a Barnwell megyei J. C. Yancy farmján – az egyik fehér felügyelő mondta a fényes, új, zöld-fehér kockás kabátjára, amit nagy büszkén felvett aznap délután, amikor megvásárolta, nagyon fess volt benne lóháton, az ölében a vadászpuskával az erős, déli verőfényben, ahogy a nyeregben szundikált a gyapotsor végén, miközben a színes bőrű munkások lopva nevettek, a többi felügyelő meg vihogott. Nyolc hónappal később az anyja arra ébredt, hogy a tízéves Sportzakó

szájában kinőtt az összes hátsó fog. Izgatottan megke-
reste a vajákos asszonyt, aki eljött, megvizsgálta Cuffy
száját, és azt mondta, „Több foga lesz, mint egy aligá-
tornak”, mire az anyja boldogan megpaskolta a fia fe-
jét, lefeküdt hunyni egyet, és ki is hunyt benne az élet.

A fiú sosem heverte ki az anyja halálát. A szívében
lüktető fájdalom dinnye nagyságúra duzzadt. Ám a
vajákos asszonynak igaza volt. Annyi foga nőtt, hogy
két embernek is elég lett volna. Olyan szertelenül búj-
tak ki, mint a vadvirágok. Kis őrlőfog, zápfog, nagy
dupla agyarak, elől széles fogak, hátul keskenyek. Túl
sok is lett belőlük, nem bírta el az ínye, ki kellett húz-
ni párat, amit a Dél-karolinai Egyetemen kötelesség-
tudóan el is végeztek az elragadtatott fehér fogorvos-
tanhallgatók, akiknek nagyon kellett a páciens, hogy
megszerezzék a diplomájukat, ezért aztán nagy becs-
ben tartották Sportzakót, a foghúzásért finom muf-
fint és kis üveg whiskyt adtak neki fizetség gyanánt,
ugyanis a gyerek addigra felfedezte az alkohol vará-
zsát, részben mert azzal ünnepelte az apja meg a mos-
tohaanyja házasságát, mivel utóbbi gyakran java-
solta neki, hogy menjen el játszani a 258 mérföldre
fekvő Sassafras-hegyre, és ugorjon le a tetejéről. Ti-
zennégy évesen részeges volt és egy fogorvoshallga-
tó álma. Tizenöt éves korára felfedezte magának az
orvosi egyetem is, ugyanis elkezdtek megrohmoz-
ni az első betegségek. Tizennyolc évesen a nyirokcsó-
móit vérmérgezés duzzasztotta üveggolyó nagyságú-
ra. Megjelent a kanyaró meg egy rakás más betegség,
amik megszimatozták a halálra jelölt balek vörös húsá-
nak szagát, és meglátogatták a testét egy körre: skar-
lát, vérbetegség, akut vírusfertőzés, tüdőembólia.
Húszévesen megkörnyékezte a lupusz, aztán lelépett.

Huszonkilenc éves korában egy öszvér megrúgta, és szétroncsolta a jobb szögdrét, ami miatt hónapokig botladozott. Harmincegy évesen egy keresztfűrész levitte a bal hüvelykujját. Az elragadtatott orvostanhallgatók az egyetemen hetvennégy öltéssel varrták vissza, majd összedobták a pénzt, és vettek neki egy használt láncfűrész ajándékba, amivel aztán levágta a jobb nagylábujját is. Azt harminchét öltéssel varrták vissza, aminek eredményeképpen két hallgató is segédorvosi állást szerzett elismert északkeleti kórházakban, és elég pénzt küldtek neki, hogy vegyen egy második öszvért meg egy vadászkést, amivel aztán egy nyúl megnyúzása közben véletlenül felvágta az ütőerét. Akkor elvesztette az eszméletét és majdnem az életét is, de gyorsan kórházba vitték, ahol három percig feküdt holtan a műtőasztalon, ám amikor egy sebészorvos-gyakornok tűt szúrt a nagylábujjába, magához tért, és káromkodva felült. Ötvenegy éves korában a kanyaró visszatért még egy utolsó lumpolásra, aztán lelépett. És akkor Cuffy Jasper Lambkin, akit az anyja átkeresztelt Sportzakóra és akit mindenki szeretett és csodált Possum Pointban, kivéve a jóléért felelős két embert, a mostohaanyját meg az apját, Dél-Karolina állam hálás orvostanhallgatóinak könyörgésére fittyet hányva New York Citybe költözött, ahol csatlakozott a feleségéhez, gyerekkori szerelméhez, Hettie Purvishez, aki már előtte odaköltözött és előkészítette a terepet, mivel állást kapott szolgálóként egy jóra való fehér családnál Brooklynban.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu

www.facebook.com/magveto

magveto.kiado@lira.hu

Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., 2022-ben

Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Felelős szerkesztő Rostás Eni
Kézirat-előkészítő Tomka Eszter
Korrektor Hradeczky Moni
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót Visnyai Zoltán,
a kötetet Pintér József tervezte.
Kiadványszám 9151
Plantin betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 4161 1